R-16&19

e) / u: /

Code: 1002/16/19/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023

PAPER: GENERAL ENGLISH

Max Marks: 80 Time: 3 hours Section-A

I. Answer any four of the following

(4x5=20 Marks)

1. Write the initial medial and final positions for the given monophthongs.

Eg: /i:/ each beat tea a) / a / b) / I / c) / o / d) / i: /

2. Fill in the blanks with suitable tense forms of the verbs given in the brackets.

c) Prem (come) home tomorrow.

d) Dinesh (bring) dosa for lunch yesterday.

e) Do you (know) Satish's brother?

3. Pick out right spelt words from the options given

a) concentration, consentration, concentrasion, concentration

b) illustrasion, illustration, illustration, illustration

c) asimilation, assimilation, assimilation

d) profution, profestion, preofusion, profusion

e) comprehention, comprehension, comprehension

4. Fill in the blanks choosing suitable words from those given. (Polysyllabic, anti-national, pre-independence, hyperactive, proactive, disagree)

a) The spy was arrested for hisactivities.

b) Madhu was really in making sure that everything went according to plan.

c) Someone who is more active than normal is called

d) A word with more than three syllables is called a word.

e) I with you on this. I do not like this plan.

5. Write a short paragraph on 'your goal in life'.

6. Write a short paragraph on 'How Mohandas Gandhi tried to shed his bad habits?'

Section-B

II. Answer the following questions

(4x15=60 Marks)

7. (a) (i) Compare and contrast Arun with the narrator in the story 'The Thief' in (8 Marks)

(ii) Read the following passage and answer the questions given below.

I hesitated long enough for the train to leave without me. When it had gone and the noise and busy confusion of the platform had subsided, I found myself standing alone on the deserted platform. The knowledge that I had a hundred stolen rupees in my pyjamas only increased my feeling of isolation and loneliness. I had no idea where to spend the night. I had never kept any friends because sometimes friends can be one's undoing. Questions:

1. Who is the narrator of the passage?

2. Why was the speaker standing alone on the platform?

R-16&19

Code:1002/16/19/BL

3. Why did he not have any friends?

4. Which word in the extract is an antonym of the word 'crowded'?

5. How much amount the narrator has with him?

- 6. What is meant by 'Isolation'?
- 7. What part of speech is the word 'hesitate'?

(OR)

(b) (i) Annotate the following in about 75 words. (8 Marks) It's time I did some real work, I told myself. I'm getting out of practice ... If I don't take the money, he'll only waste it on his friends.

(ii) Read the following passage and answer the question given below. (7 Marks) The young lift-man in a City office who threw a passenger out of his lift the other morning and was fined for the offence was undoubtedly in the wrong. It was a question of 'Please'. The complainant entering the lift, said, 'Top'. The lift-man demanded 'Top-please' and this concession being refused he not only declined to comply with the instruction but, hurled the passenger out of the lift. This, of course was carrying a comment on manner too far. Discourtesy is not a legal offence, and it does not excuse assault and battery. Questions:

1. Why did the lift man throw the passenger out of the lift?

2. Why was the lift man fined?

3. What did the passenger say on entering the lift?

4. What did the passenger decline?

- 5. Pick the word from the passage which means 'throw'?
- 6. Write an antonym for the word 'instruct'.
- 7. What part of speech is the word 'assault'?
- 8. (a) (i) Describe the ways in which the narrator tried to kill the mosquito in the 'A Fellow Traveller' in about 150 words. (8 Marks)
 - (ii) Read the following passage and answer the question given below.

(7 Marks)

I flicked him off again. He skipped away, took another jaunt round the compartment, returned, and seated himself impudently on the back of my hand. It is enough, I said: magnanimity has its limits. Twice you have been warned that I am someone in particular, that my august person resents the tickling impertinences of strangers. I assume the black cap. I condemn you to death. Justice demands it, and the court awards it. The counts against you are many. You are a vagrant; you are a public nuisance; you are travelling without a ticket; you have no meat coupon. For these and many other misdemeanors you are about to die

- 1. When was the author annoyed with the mosquito?
- 2. What does the sentence I assume the black cap' mean?
- 3. What did the mosquito do after it had been flicked off?
- 4. What was the warning of the author?
- 5. What is the meaning of 'vagrant'?
- 6. Write an antonym for the word 'condemn'.
- 7. What part of speech is the word 'impudent'?

(OR)

(b) (i) Annotate the following in about 75 words. (8 Marks) I took up my paper and he came and sat on it. Foolish fellow, I said, you have delivered yourself into my hands.

(ii) Read the following passage and answer the question given below. (7 Marks)

Vemulawada is a famous pilgrimage place in Telangana. Devotees from various places of erstwhile Andhra Pradesh throng the town to have a darshan of the God. It is an abode of Raja Rajeshwara Swami, an incarnation of Lord Shiva. The presiding deity of the temple located in the town is Sri Raja RajeswaraSwamy who is locally popular as Rajanna. He is adorned on both the sides by the idol of Sri Raja Rajeswari Devi on the right side and to the left is the idol of Sri

Code:1002/16/19/BL

LaxmiSahithaSiddiVinayaka. Vemulawada Raja Rajeswara temple is situated 38 km from Karimnagar. This famous templededicated to Lord RajarajeswaraSwamy, draws pilgrims in large numbers. There is a Dargah inside the temple complex where all devotees offer prayers, irrespective of caste and creed. Pilgrims have divine bath in a holy tank called Dharma Gundam, before proceeding for darshan and these holy waters are believed to have medicinal properties. Every year at the time of Maha Shiva Rathri, devotees in large numbers flock to Vemulawada, to offer prayers to Lord Shiva. This temple also has a very special offering made by devotees called KodaMokku. Kodamokku is a ritual where the devotee makes the pradakshinam of the temple with a kode (bull) which is vahanam(nandi) of Lord Shiva. Rajarajeshvara temple was built by King RajarajaChola. Inside is a massive shivalinga.

1. How is Sri Raja Rajeshwara Swamy popularly known?

2. Which idol is found on the right side of Sri Raja Rajeshwara Swamy?

3. What is there inside the temple complex?

4. What do pilgrims do before going for darshan?

5. What do pilgrims do in the name of Kodamokku?

6. Who is Rajanna?

- 7. What part of speech is the word 'erstwhile'?
- 9. (a) (i) What is the attitude of Irish airman's attitude in the poem 'An Irish Airman Foresees His Death'? (8 Marks)

(ii) Write a short paragraph on 'Education and employability skills," (7 Marks)

(OR)

(b) (i) Annotate the following in about 75 words.

(8 Marks)

My country is Kiltartan cross, My countrymen Kiltartan's poor

(ii) Write a conversation of 7 exchanges each about introducing each other about describing your colleges and courses. (7 Marks)

Ex: Shirin: Hi. I am Shirin.

Preethi: You look a bit worried. Do you need any help?

10. (a) (i) What is Prince Dimitri's attitude towards death in 'The Death Trap'? (8 Marks)(ii) What does Abraham Lincoln's story teach you about the importance of hard

work and ambition. (7 Marks)

(OR)

(b) (i) Annotate the statement 'Gentlemen, I fear my business is more grave.

(8 Marks)

I have the saddest of duties to perform. I know you would all gladly lay down your lives for your Prince, but there are some perils which even your courage cannot avert.'

(ii) Write a conversation of 7 exchanges each about health habits you have.

(7 Marks)

Ex: **Sumana:** Hello, I am Sumana. I get up regularly at 5 am. **Usha:** Hi! I am Usha, nice to meet you. I get up at 6 am.

Code:1005/16/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Second Language Telugu

Time: 3 Hours

విభాగం -ఎ

Max Marks: 80

I. ఈ క్రింది ఏపైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x4=20 Marks)

- 1. 'ఒక సూనృత వాక్యము మేలు చూడగన్' సందర్భసహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
- 2. 'సుఖము దు:ఖంటు కార్యార్థి చూడడెందు' సందర్భసహీత వ్యాఖ్య రాయండి.
- 3. 'ప్రేమ నిలిపిన ప్రేమ నిలుచును' సంధర్భసహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
- 4. 'ప్రజల హర్షధ్వనులు మీన్ను పగులుదన్నె' సందర్భసహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
- 5. అనుమాణము, సరలత్వము, వీరబద్రుడు, సుభాసితము సాధు రూపాలను రాయండి.
- 6. కొఱవి గోపరాజు కవి పరిచయం రాయండి.
- 7. దాశరథ్ కృష్ణమాచార్యులు కవి పరిచయం రాయండి.
- పేర్వారం జగన్నాధం కవి పరిచయం రాయండి.

విభాగం - బి

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

9. (a) రవికుల వార్ధిచంద్రుడగు రాముని సేమము చాల వింటినా వివిధములైన పాట్లు పృధివీపతికిం దగుజెప్పుగలైనే డవిరళభంగి నీవలన నచ్చుగ సేనుపకార మేమియుం దవిలి యొనర్పలేను వసుధాస్థలి వర్దిలు బ్రహ్మాకల్పముల్

(ಲೆದಾ)

ఆపె నీ చుట్టపుఁజిల్కపిండ్లెదురుగా నన్ఫోన్యమేతెంచె; న్ల ల్లపె నీతోడి సతీర్థ్య శారికలు సఖ్యంబెంతయుం దెల్పుచు న్నవి శోకప్రమదోష్ణ శీతఘన భాష్పాంబు ప్రవాహంబులన్? భవదంత: కరణమ్ము మమ్మునకటా! పాయంగనెట్లుండెనో!

(b) శకుంతల రాజసభలో చేసిన ధర్మోపన్యాసాన్ని వివరించండి.

(ಲೆದಾ)

కొఱవి గోపరాజు చంద్రోదయాన్ని వర్ణించిన విధానాన్ని తెలపండి.

10.(a) బంగారం కన్స్టాప్రేమ గొప్పదని గురజాడ 'కాసులు'లో ఎలా నిరూపించాడు?

(ಲೆದ್)

- (b) గంగిరెద్దుల వాడి వాక్చాతుర్యాన్ని తెలిపి, తద్వారా పొందిన ఫలితాన్ని తెల్పండి.
- 11.(a) రుద్రమదేవి పాత్రను వర్ణించండి.

(ಲೆದಾ)

- (b) మదనమంజరి రుద్రమదేవి కొలువులో చేరిన విధానాన్ని వర్ణించండి.
- 12.(a) రుద్రమదేవి మహాదేవరాజును ఓడించిన విధానాన్ని వర్ణించండి.

(b) మదనమంజరి రుద్రమదేవికి సోమదేవుని వృత్తాంతాన్ని చెప్పడం వల్ల కలిగిన పరిణామాలను రాయండి.

(5x12=60 Marks

_____ 13. ఈ క్రింది వాటిలో నాలిగింటిని విడదీసి, సంధిపేరు తెలిపి, సూత్రం రాయండి.

Code:1005/16/BL (4x3=12 Marks)

- తీర్థాభిగమనం
- * శకుంతలోపాఖ్యానం (b)
- (c) ಇಟ್ಟನಿಯ
- (d) ఇత్తన్వి
- (e) సత్యమువల్కె
- (f) కట్టుగ్రము
- (g) నమ్మకుండుట
- (h) ప్రత్యేకము

5022

5022 5022

Code: 1005/19/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Second Language Telugu

	The Decond Language Telaga
Time	Max Marks: 80
T	అ భాగం (సంగ్రహ సమాధానాలు)
	ంది ఏపేని నాలుగు ప్రశ్నలకు క్లుప్తంగా సమాధానాలు వ్రాయండి. (4x5=20Marks)
1.	"పాలేలా యారగింపవు లింగమూర్తి"– సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య వ్రాయండి.
2.	"ప్రేమ నిచ్చిన ప్రేమ వచ్చును ప్రేమ నిలిపిన ప్రేమ నిలుచును" – సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య వ్రాయండి.
3.	పల్లా దుర్గయ్య గురించి వ్రాయండి.
4.	కింది పదాలకు నానార్ధాలు వ్రాయండి.
	a. (i) పాలు (ii) పొలం (iii) నరుడు (iv) సురభి (v) అస్త్రము
5.	కింది పదాలకు పర్యాయ పదాలు వ్రాయండి.
	🌠 a. (i) మహిళ (ii) నీరు (iii) శైలము (iv) పులి (v) దేవాలయం
6.	నందనవనం గురించి వ్రాయండి.
^	ఆ భాగం (వ్యాసరూప సమాధానాలు)
II. అని	్న ప్రశ్నలకు వివరంగా సమాధానాలు వ్రాయండి. (15X4=60 Marks
annual contracts	నుతజల పూరితంబు లగు నూతులు నూఱిటికంటె సూనృత
	వ్రత యొకబావి మేలు మఱి బావులు నూఱిటికంటె నొక్కస
	త్నతు వదిమేలు తత్కృతు శ తంబునకంటె సుతుండు మేలు త
	త్పుతశతకంబుకంటె నొక సూన్ళత వాక్యము మేలు సూడఁగన్
	(లేదా)
	నాళీకాప్తుుడు గోరగించునట మున్ ప్రత్యూష కాలంబునన్
	వాలాయంటుగ ఫుల్లతామరస భవ్యంటైన శృంగారపుం
	గేళాకూళినిఁ దీర్థమాడి యనురక్తిన్ ధౌతకాపాయుడ్డ
	ఫాలాది స్థలులందు నవ్యభసిత ప్రాగల్బ్య మేపారఁగన్.
	(పై పద్యాలలో ఒక పద్యానికి సందర్భం, కవిపరిచయం, ప్రతి పదార్థతాత్పర్యాలు, వ్యాకరణాంశాలు వివరించండి.)
8.	(a) 'గొడగూచి' ముగ్గభక్తి గూర్చి వర్ణించండి.
	(ਦੰਕਾ)
	(b) 'బంగారం కన్నా ప్రేమ గొప్పది' అని 'కాసులు' పాఠ్యభాగంలో గురజాడ తెలిపిన విధానాన్ని వివరించండి.
9.	(a) 'రుద్రమదేవి' ప్రతాపాన్ని గురించి వివరించండి.
	(ಲೆದಾ)
	(b) గోన గన్నా రెడ్డి పాత్ర స్వభావాన్ని విశ్లేషించండి.
10.	(a) క్రియలను ఆధారంగా చేసుకొని వాక్యాలను ఎన్ని రకాలుగా విభజించవచ్చు? సోదాహరణంగా వివరించండి.
	(ಲೆದಾ)
	(b) ఈ క్రింది సంధులను లక్ష్మలక్షణ సమన్వితంగా వివరించండి. (1) మధి సంధ
	11 W W W W 1 C 1 B S W W 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

Faculty of Arts, Commerce, Sciences, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023
PAPER: Second Language Hindi

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section - A

।. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(5X4=20 Marks)

- 1. मनुष्य की विशेषता उसके चरित्र में है; विश्लेषण कीजिए
- 2. 'भाभी' पाठ की विधवा भाभी का जीवन संक्षिप्त में लिखिए।
- 3. 'सद्गति' पाठ के दुखिया समाज में अछूत क्यों है? अपने शब्दों में लिखिए।
- 4. 'प्रायश्चित' पाठ में पंडित द्वारा झूठे कर्मकांड क्या है लिखिए।
- 5. निम्नलिखित वाक्यों को शुद्ध कीजिए।
 - a) तुम तुम्हारी घर जाओ।
 - b) गीता गाना गारी|
 - c) अध्यापिका आ रहा है|
 - d) आप किधर से आए
 - e) तुम मुझे कल स्कूल में मिलो।
- 6. लेखक के अनुसार बाजार को हमें कैसे सार्थक बनाना चाहिए।
- 7. संस्कृति का भारत में कैसे संगम हुआ है?
- 8. 'चीफ की दावत' पाठ में माँ को बेटा क्यों छुपाना चाहता है?

Section - B

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(5X12=60 Marks)

9. (a) 'चरित्र-संगठन' के लिए लेखक ने किन बिन्दुओं को महत्त्वपूर्ण माना है?

अथवा

- (b) बाजार का इस्तेमाल हमें कब और कैसे करना चाहिए।
- 10. (a) भाभी पाठ का सारांश लिखिए।

अथवा

- (b) लेखक के अनुसार राष्ट्र का स्वरूप कैसे बनता है।
- 11. (a) 'सद्गति' पाठ में लेखक द्वारा जात-पात के भेद-भाव को किस तरह बताया गया है?

अथवा

- (b) 'छोटा जाद्गर' पाठ का सारांश लिखिए।
- 12. (a) 'प्रायश्चित' पाठ का सारांश लिखिए।

अथवा

Code:1003/16/BL

- (b) 'चीफ की दावत' पाठ में माँ को एक पूरानी वस्तु समझना गलत है? अपने शब्दों में लिखिए।
- 13. (a) निम्नलिखित दिए गए अंग्रेजी शब्दों का हिंदी में एवं हिन्दी शब्दों का अँग्रेजी में अनुवाद कीजिए।
 - 1. Agreement 2. Confidential 3. Absence 4. Order 5 Grant
 - 7. सलाहकार 8. अध्यक्ष 9. अनुवादक 10. राजदूत 11. कुलपति 12. आयकर अधिकारी अथवा
 - 1. लड़कियाँ खेलती हैं। (लिंग बदलकर लिखिए।)
 - 2. वह स्कूल नहीं जा रहा है। (लिंग बदलकर लिखिए)
 - 3. मैं स्कूल जा रहा हूँ। (वचन बदलकर लिखिए।)
 - 4. राधिका बाजार जा रही है।(भूतकाल में लिखिए।)
 - 5. राह्ल पेड़ बैठकर फल खा रहा है| (कारक का प्रयोग करके लिखिए|)
 - 6. राधा किताब पढ़ती है| (वाच्य बदलिए|)

6027

Code:1003/19/BL

Faculty of Arts, Commerce, Sciences, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Second Language Hindi

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section - A

।. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(4X5=20 Marks)

- 1. "मनुष्य की विशेषता उसके चरित्र में है। चरित्र के कारण ही एक मनुष्य दूसरे से अधिक आदरणीय समझा जाता है।" (संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए।)
- 2. "चौक बाज़ार में खड़े होकर आदमी को लगने लगता है कि उसके अपने पास काफी नहीं है और चाहिए, और चाहिए।" (संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए।)
- 3. "भाभी" पाठ के माध्यम से लेखिका के उद्देश्य को स्पष्ट कीजिए।
- 4. "भारतीय संस्कृति" की क्या विशेषताएँ है?
- 🦻 "सद्गति" कहानी में "दुखी चमार" पर प्रकाश डालिए|
- 6. "प्रायश्चित" कहानी में प्रायश्चित क्यों किया जाता है? अपने शब्दों में लिखिए

Section - B

॥. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(4X15=60 Marks)

9. (a) 'उदारता' और 'लालच' के लक्षण लिखिए?

अथवा

- (b) "बाजार दर्शन" शीर्षक निबंध की विषय-वस्तु संक्षेप में लिखिए।
- 10.(a) जीवन में विनयशीलता क्यों आवश्यक है| अपने शब्दों में लिखिए|

अधना

- (b) "राष्ट्र का स्वरूप" शीर्षक निबंध का सारांश सरल भाषा में प्रस्तुत कीजिए||
- 11. (a) "भारत में संस्कृति संगम" निबंध की विषय-वस्तु संक्षेप में लिखिए|

अथवा

- (b) "सच का सौदा" कहानी का सारांश अपने शब्दों में लिखिए |
- 12. (a) निम्नलिखित दिए गए अंग्रेजी शब्दों का हिंदी में एवं हिन्दी शब्दों का अँग्रेजी में अनुवाद कीजिए।
- 1. Acceptance 2. Passport 3. Circular 4. Acceptance 5 Identification Card 6. Allowance
- 7. लेखाकार 8. राजदूत 9. रोकड़िया 10. आयुक्त 11. जिला प्रबन्धक 12. अनुवादक

अथवा

- (b). निम्नलिखित दिए गए वाक्यों को बदलकर लिखिए।
 - 1. पंडिताइन पूजा पाठ कर रही है| (लिंग बदलकर लिखिए)
 - 2. मैं काम कर रहा हूँ। वचन बदलकर लिखिए।)
 - 3. हाथी जंगल में भाग ग्या। (वचन बदलकर लिखिए।)
 - 4. मोहन किताब पढ़ेगा। (भूत काल में लिखिए।)
 - 5. पेड़ पत्ता गिरा। (कारक का प्रयोग करके लिखिए।)
 - 6. हेमा ने भजन गाया| (वाच्य बदलकर लिखिए|)

5022

5022

Code:1004/16/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Second Language Sanskrit

Time: 3 Hours

Section-A

Max Marks: 80

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

1. श्लोकस्य अनुवादं कुरुत ।

"रामः सत्पुरुषो लोके सत्यधर्मपरायणः | धर्मज्ञः सत्यसंधश्र्च शीलवाननसूयकः" ॥

- 2. ससन्दर्भं व्याख्यात "क एष मामनुत्तरयन् मुमूर्षः समायाति बधिरः" ।
- 3. महाकविं विजयसारिथं उद्दिश्य लघ्निबन्धं लिखत ?
- 4. देवम्, भानुषु , मतीः, नद्यः, वारिणा इत्येतेषां लिङ्गविभक्तिवचानानि प्रत्यभिजानीत ?
- 5. महाहिः , पावकः, दिव्यौषधम् , तज्जलम्, वागीशः इत्येतेषु सन्धिं विघटयत ?
- 6. ससन्दर्भ व्याख्यात "बहवो नृप कल्याणाः गुणाः प्त्रस्य सन्ति ते" ।
- 7. श्लोकस्य अनुवादं कुरुत ।

"ददाति प्रतिगृहणाति गुहयमाख्याति पृच्छति । भुङ्क्ते भोजयते चैव षड्विधं प्रीतिलक्षणम् " ॥

8. श्लोकं पूरयत -

"मनस्येकं दुरात्मनाम्" ॥

Section-B

II. Answer the following questions

- 9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं भावं च लिखत ।
 - अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा हिमालयो नाम नगाधिराजः पूर्वापरौ तोयनिधी वगाहय स्थितः पृथिव्या इव मानदण्डः ॥
 - आ) न्यस्ताक्षरा धातुरसेन यत्र भूर्जत्वचः कुञ्जरबिन्दुशोणाः ।व्रजन्ति विद्याधरसुन्दरीणामनङ्गलेखक्रिययोपयोगम् ॥
 - इ) अनतरत्नप्रभवस्य यस्य हि मं न सौभाग्यविलोपि जातम् । एको हि दोषो गुणसन्निपाते निमज्जतीन्दोः किरणेष्विवाङ्कः ॥
 - ई) सत्पर्षिहस्तावचितावशेषाण्यधो विवस्वान्परिवर्तमानः। पद्मानि यस्याग्रसरोरुहाणि प्रबौधयत्यूर्ध्वमुखैर्मयूखैः॥
- (a) धर्मबद्दो दौवारिक इति पाठ्यांशस्य सारांशं लिखत ।
 (अथवा)
 - (b) "कृतघ्ने नास्ति निष्कृतिः" इति पाठ्यांशस्य सारं विवृणुत ।
- 11. (a)"अवन्तु भारतप्रजाः स्वतन्त्रभारतप्रभाम् "इति पाठ्यांशस्य सारांशं विवृणुत ।

(अथवा)

022

(5x12=60 Marks)

- (b) "एष धर्मः सनातनः " इति पाठ्यांशस्य सारं विवृणु
- 12. द्वयोः शब्दयोः सर्वासु विभक्तिषु सर्वेषु च वचनेषु रूपाणि लिखत ।
 - A) कवि
- c) वधू
- 13. अ) नामनिर्देशपूर्वकं त्रिषु विघटयत
 - A) वाणीशः
- B) तवेव
- C) इत्यत्र

- D) तट्टीका
- E) अजन्तः
- F) हरिखदत्
- आ) नामनिर्देशपूर्वकं त्रिषु सन्धत्त ।

B) पितृ

- A) राम + अनुजः
- B) भो+अति
- c) महा + उत्सवः

- E) तत् +लयः
- F) वाक् + ईशः

5022

Code: 1001/19/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Second Language Sanskrit

Time: 3 Hours

Section -A

Max Marks: 80

I. Answer any five from given Questions.

(4x5=20 Marks)

1. अनुवादं क्रत ।

रामः सत्पुरुषो लोके सत्यधर्मपरायणः। धर्मजः सत्यसंधश्च शीलवाननसूयकः॥

2. ससन्दर्भ व्याख्यानं लिखत । तदधुनैव परिष्कृतं पारदभस्म त्भ्यं दद्याम्।

3. श्लोकं पूरयत ।

उद्यमेन हिमृगाः।

4. ससन्दर्भ व्याख्यानं लिखत । वृष्टिमन्तं महामेघं नर्दन्तमिव बर्हिणः।

5. अन्वादं क्रत।

वर्जयेत् कौलिकाकारं मित्रं प्राज्ञतरो नरः। आत्मनः सम्मुखं नित्यं य आकर्षति लोल्पः ॥

सिन्धनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत ।

i. वध्हः ii. नरावुभौ iii) ब्रहमर्षिः iv) तथैव v) इत्याह Section – B

II. Answer any five from given Questions.

इयो : प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत ।

यं सर्वशैलाः परिकल्प्य वत्सं मेरौ स्थिते दोग्धिर दोहदक्षे।
 भास्वन्ति रत्नानि महौषधीश्च पृथ्पदिष्टां दुदुह्धीरित्रीम्॥

ii. यश्चाप्सरोविश्रममण्डनानां सम्पाद्यित्रीं शिखरैर्बिभर्ति। वलाहकच्छेदविभक्तरागाम कालसन्ध्यामिव धात्मत्ताम्॥

iii. पदं तुषारसृतिधौतरक्तं यस्मिन्नदृष्ट्वापि हतद्विपानाम्। विदन्ति मार्गं नखरन्धमुक्तैः मुक्ताफलैः केसरिणां किराताः॥

iv. यः पूरयन् कीचकरन्धभागान् दरीमुखोत्थेन समीरणेन। उद्गास्यतामिच्छति किन्नराणां तानप्रदायित्वमिवोपगन्तुम्॥

8. धर्मबध्दो दौवारिक इति पठ्यांशे दौवारिकस्य स्वामिभक्तिम् उल्लिखत। पञ्चतन्त्रमनुसृत्य रक्तमुखकरालमुखयोः कथां संक्षेपेण लिखत ।

(अथवा)

9. द्वयोः सम्पूर्णतया शब्दरूपाणि लिखत।

10. सन्धिनामनिर्धेशपूर्वकं षद् पदानि सन्धत्त ।

i. हरि+इच्छा ii. भो+अति ii

iii. नव+ उदयः

iv. घन+ओधनम्

v. धात्+अंशः

4x15=60 Marks)

vi. तत्+च vii. षट्+नगर्यः

viii. सुगुण्+ईशः

ix. पद+नगः

x. सुप्+अन्तः

Code: 1006/10/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Urdu Prose & Poetry

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

حصرالف(4X5=20 Marks)

نوٹ: درج ذیل سوالات میں سے کسی جار کے جوابات دیے جائیں، ہرسوال کے لیے یائج نشانات مختص کیے گئے ہیں۔

1 سوال نمبرا: _غزل كي خصوصات بيان مجيحي -

سوال نمبر۲: _ولی د کنی کااجهالی تعارف پیش کیجے _

سوال نمبرس: نظم "فنون لطيفه" براجمالي نوث كصير -

سوال نمبر ٢٨: _ حكايت "جو بااورميوه فروش" كاخلاصه ايخ الفاظ ميل كهي _

سوال نمبر ۵: ـ وراما " تلاش " كامركزى خيال كيا بي؟

سوال نمبر ۲:۔ درج ذیل اشعار کی بحوالہ متن تشریح سیجے۔ سنو عاقلاں سب کہ دنیا ہے فانی جو کوئی بوجھیا اس ہے صاحب قرانی مرتوں لگ حرم و در پھرا میں تیرے واسطے کیا کیا نہ کیا

حصیب (4X15=60 Marks) نوٹ:درج ذیل سوالات میں سے کوئی جار کے نفصیلی جوابات مطلوب ہیں، ہرسوال کے لیے پیدرہ نشانات مختص کیے گئے ہیں۔ (a).7 والنمبر 2(الف): براج اورنگ آبادی کوصوفی شاعر کیوں کہاجا تا ہے؟ تفصیل سے کھیے۔

> (ب): _ميرتقي ميركي شخصيت يردوشني دُالتي هوئے ؛ان كي غزل گوئي كي خصوصات بيان كيجے۔ (b)

ل نمبر ٨ (الف): نظم "توحيد" كاخلاصه اين الفاظ مين قلم بند يجيه ـ 8.(a)

(ب): _ا كبراله آبادي كي شخصيت يردوشي دالتے ہوئے ؛ان كي نظم نگاري يراظهار خيال كيجے _ (b)

النمبر ٩ (الف): مظموعلى خال ولا كي حكايات يرسير حاصل مضمون قلم بند يجيجيه 9.(a)

: (ب): بیگم قدسیدزیدی کا تعارف پیش کرتے ہوئے ؛ان کی ڈراما نگاری کا جائزہ لیجے۔ (b)

(a) 10.(a) نبروا (الف): مالحي عابد سين كي ادبي خدمات كاجائزه ليجيه -

یا (ب): سفرنامهٔ 'مهندوستان جنت نشان' کاخلاصه اینے الفاظ میں کھیے۔ (b)

Code:1006/16/BL

Faculty of Arts, Commerce, Sciences, Social Sciences and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations, June 2023 PAPER: Classical Prose, Modern Prose, Poetry, History of Arabic Literature and Grammar

Time: 3 Hours

Section-A

Max Marks: 80

I. Answer any FIVE of the following questions

(5x4=20 Marks)

1. Translate the following Ayaat:

ورفعنا لك ذكرك O فإن مع العسر يسرا O إن مع العسر يسرا O

2. Translate the following:

والتين والزيتون O وطور سينين O وهذا البلد الأمين O

3. Answer the following question:

أين يسكن عبد الرحمن؟

4. Give the following answer in Arabic:

ما المراد بالنظافة الخاصة؟

5. Translate the following verse:

لغتى يا لغة الأزمان

﴿ لَغْتَى لَغَةُ القرآنَ

6. How many kinds of word?

كم قسما للكلمة؟

7. What is the meaning of "Muallaqat"?

ما معنى "المعلقات"؟

8. Mention the types of poetry in Pre-Islamic period?

اذكر أنواع الشعر في "العصر الجاهلي"؟

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

9. a) Write the Summary of Surah At Teen.

اكتب خلاصة "سورة التين"

Or

b) Write the Tafseer of Suratul Inshirah.

اكتب تفسير "سورة الانشراح".

10. a) Write the Summary of "An Nazafa".

Code:1006/16/BL

اكتب خلاصة "النظافة"

Or

b) Write the conversation of "Al Hiwar".

اكتب محادثة "الحوار"

11. a) Explain any two verses from the poem "Lughatee".

اشرح بيتين من نشيدة "لغتي"

Or

b) Write the Summary of the poem "Al Qalam".

اكتب خلاصة "القلم"

12. a) Define Singular, Dual and Plural with examples:

عرف المفرد، المثنى، والجمع مع الأمثلة

Or

b) Explain the kinds of word with examples:

اشرح أقسام الكلمة مع الأمثلة

13. a) Write a brief note on "Hanging Odes".

اكتب المقالة الوجيزة حول "المعلقات السبع"

Or

b) What do you know about characteristics of Arabic Language.

ماذا تعرف عن ميزات اللغة العربية.

Code: 1001/16/BL

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Urdu Prose & Poetry

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

(5x4=20 Marks)

I. مندرجہ ذیل میں سے کوئی پانچ سوالات کے جوابات مطلوب ہیں

1. غزل کی تعریف کرتے ہوئے مطلع، مقطع ردیف اور قافیہ کسے کہتے ہیں لکھیں

2. نظیر اکبر آبادی کا تعارف پیش کریں

3. حکایت کسے کہتے ہیں

4. امتیاز علی تاج کا تعارف پیش کیجئے

5. سفرنامہ کسے کہتے ہیں

6. قلی قطب شاہ کے بارے میں لکھے

7. علامہ اقبال کاتعارف بیان کیجئیے

8. میر تقی میر کو خدائے سخن کیوں کہا جاتا ہے لکھے

Section B SXIZ 260 اً مندرجرذ بل مين سكول يا غ سولات كه جوال مطلوب بيل.

عرب: - نظم متقبل مين شاعركو آنه والعسال سي كيا اميدين مين .

ه ۹ نظیر اکبر آلبر آبادی نی اینی نظم تو میر مین سی نیالات کا اظهار کیا ہے۔

م الله منون الليف يا بارش كاخلامه تحرير يميّ -

۱۰۱ سران اورنگ آباری کاستا عری فهو میت بیان سختے ۔ ۱۰۱ مالی عابد حمیون نے اپنے سزنامہ میں ہندوستان کو منت نشان کیوں کہا ہے

ط ۱۱۰ کولی در کیایت کا خلاصہ بلغتے۔ م ۱۱۰ کولی در کیایت کا خلاصہ بلغتے۔

م الما المراق کا خلامہ کھیے۔

الم الما الم منزای مورد کا کاری بیس منظر بیان سیجے۔

الم الم الم منزای مورد کی بیس منظر بیان سیجے۔

الم الم منزای میں دیتے کی تمان نہ کیا ۔ الم میں الم میں درنے کا کا الم میں درنے کا کا الم میں درنے کا کا الم میں کا الم میں کہ کا میں درنے کا کا الم میں کا الم میں درنے کا کا الم میں کا الم میں درنے کا کا الم میں الم میں درنے کا الم میں الم

Code: 1006/19/BL

Faculty of Arts, Commerce, Sciences, Social Sciences and Business Management B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 PAPER: Classical Prose, Modern Prose, Poetry, History of Arabic Literature and

Grammar Time: 3 Hours Max Marks: 80 Section-A I. Answer any four of the following questions (4x5=20 Marks) Translate the following with reference to the context: 1. فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞ 2. Explain the following verse: والتّبن والزّيتون O وطور سينين O وهاذا البلد الأمين O Answer the following question in Arabic: 3. اذكر حديث الرسول ﷺ في النظافة؟ How many kinds of Kalima? What are they? كم قسما للكلمة ؟ و ما هي ؟ How many poets of المعلقات السبع ? Write their name only: كم شعراء المعلقات السبع ؟ أكتب أسماء الشعراء فقط. Write the kinds of poetry in Pre-Islamic Period. أكتب أنواع الشعر في العصر الجاهلي. Section-B II Answer the following questions (4x15=60 Marks) (A) Write the explanation of Sura "Inshirah". 7. أكتب تفسير سورة "الانشراح". Or (B) Write the summary of Suratut Teen. أكتب خلاصة "سورة التين". (A) Write the conversation of "Al Hiwar". أكتب محادثة "الحوار". Or Luu (B) Write the summary of "Al Nazafah". أكتب خلاصة "النظافة" . 9. (A) Write about the Masculine and Feminine: أكتب عن المذكر و المؤنث. (B) How many kinds of word in Arabic القسام الكلمة? Explain them with examples: كم نوعًا للكلمة؟ إشرح بالأمثلة . (A) Write the characteristics features of Arabic Language: 10. أذكر ميزات اللغة العربية.

(B) Write a note on "Poetry during Pre-Islamic Period":

Or

أكتب عن "الشعر في العصر الجاهلي".

ale ale ale ale ale

Code: 1201/16&19/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)

PAPER: Financial Accounting - I

Time: 3 Hours

Section-A

Max Marks: 80

(5x4=20 Marks)

- I. Answer any five of the following questions
 - 1. What are the functions of Accounting?
 - 2. What are the advantages of Subsidiary Books?
 - 3. What are the advantages of Bank Reconciliation Statement

 - 4. What are the errors not disclosed by Trial Balance?
 5. What are Branches of Accounting?
 6. Write out Analytical Petty Cash Book from the following transactions 2020 August 1.Issued cheque of Rs.1,000 to petty cashier
 - 2. Paid Postage charges Rs.150
 - 3. Paid Telephone Expenses Rs.200
 - 4. Paid for Printing Rs.375
 - 7. Rajesh purchased second hand machine for Rs.18,000 on 1st April 2010. He spent Rs.2,000 on installation. Depreciation is charged at 10% per annum on the original cost. On 30th June 2013 the machine was sold for Rs.4,000. Prepare Machine Account from 2010 to 2013 assuming that accounts are closed on 31st December every year.
 - Pass necessary adjustment entries for the following
 - Closing Stock Rs.15,000
 - Outstanding Expenses Rs.1,200
 - Prepaid expenses Rs.150
 - Accrued Interest Rs.250

Section-B

(5x12=60 Marks)

Rs.30,000

- II. Answer the following questions 9. (a) Explain the Accounting Concepts and Accounting Conventions
 - (OR)
 - (b) Journalise the following transactions; make necessary Ledger postings and pepare the Trial Balance
 - 2015 Jan1.Commenced business with cash

Rs.60,000 Rs.40,000

- 3. Deposited into Bank
- 10. Purchased Machinery payment made by cheque
- 18. Purchased goods for cash
- Rs.5,000
- 20. Sold goods for cash
- Rs.8,000 Rs.2,000

- 30. Paid Salary

10.(a) Explain various types of Subsidiary Books

(b) Prepare a Three Column Cash Book of Ram from the following particulars

Jan 2015	Particulars	Rs.
1 .	Cash in Hand	730
	Cash at Bank	9,200
2	Received cheque from Raju Discount Rs.32	868
3	Paid for Advertising by cheque	300
5	Cash Sales	500
8	Paid Salaries	650
9	Amount withdrawn from bank for office use	800
10	Drawn cash for personal use	400
12	Issued cheque in favor of Rao	790
	Discount received Rs.50	
16	Received cheque from Dinesh	986
	Discount allowed RS.26	
20	Sale of Machinery, received cheque	4,000
22	Bank returns cheque of Dinesh dishonored	
24	Bank charges as per pas s book	20

R-16&19

Code:1201/16&19/BL

11.(a) Explain the causes for difference between Cash Book and Pass Book Balance.

(OR)

(b) Prepare Bank Reconciliation Statement from the following as on 31st January 2020

1. Bank balance as per Cash Book Rs.18,500

 Cheques of Rs.4,000 issued on 28th January out of which RS.2,400 were presented for payment in February 2020.

Cheques amounting to Rs.9000 were deposited for collection but cheque for Rs.3,000 not yet collected by bank.

4. A wrong debit of Rs.500 appears in pass book

5. Bank charges Rs.10 were entered twice in cash book

6. A cheque issued to supplier for Rs.800 was not entered in cash book

- 7. Interest on investments collected by bank Rs.1,000 not entered in cash book 8. Pass book showed a debit of Rs.175 Insurance Premium not shown in cash book
- Pass book has a credit of Rs.45 as interest for which entry not found in cash book
- 12.(a) Describe Error of Commission, Error of Principle and Clerical Errors.
 - (OR)

 (b) On July 1st 2001 ABC Company Ltd. purchased machinery for Rs.30,000 and spent Rs.6,000 on installation. On January 1st 2002 the firm purchased another machinery for Rs.12,000. On June30, 2003 the machinery purchased on 1st January 2002 was sold for Rs.8,000 and on 1st July 2003 anew plant was purchased at accost of Rs.20,000. The company charges depreciation under Written Down Value Method. Show Machinery Account up to 31-12-2004 assuming that books are closed on 31st December every year.
- 13.(a) Define Assets and Liabilities and explain distinction between Profit & Loss Account and Balance Sheet

(OR)

(b) From the following Trial Balance as on 31st March 2020 Prepare Trading a Profit & Loss Account for the year ended 31-03-2020 and Balance Sheet as on that date.

Julic for the year ended 31-03-2020		Sneet as on t
Particulars	Debit(Rs.)	Credit(Rs.)
Capital		1,00,000
Drawings	18,000	1/9
Buildings	15,000	V
Furniture	7,500	
Motor Van	25,000	
Loan from Hari @12% interest		15,000
Interest paid on the above loan	900	
Sales	7	1,00,000
Purchases	75,000	
Opening Stock	25,000	
Establishment expenses	15,000	
Wages	2,000	
Insurance	1,000	
Commission Received		4,500
Debtors	28,100	
Bank balance	20,000	
Creditors	,	10,000
Interest received		3,000
	2,32,500	2,32,500

Adjustments:

- 1) Closing Stock Rs.32,000
- 2) Outstanding wages Rs.500

3) Prepaid Insurance Rs.300

4) Commission received in advance Rs.1,300

5) Allow Interest on Capital @10%

6) Depreciate Buildings @ 5%, Furniture @10%, Motor van @ 10%

7) Charge Interest on drawings Rs.500

Faculty of Commerce

Code:1201/16&19/BL

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)

PAPER: Financial Accounting - I

Time: 3 Hours

విభాగం - ఎ

Max Marks: 80

I. ఈ క్రింది ఏపైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x4=20 Marks)

- 1. అకౌంటింగ్ యొక్క విధులు ఏమిటి?
- 2. సహాయక పుస్తకాల ప్రయోజనాలు తెలపండి?
- 3. బ్యాంకు నీల్వల సమన్వయ పట్టీ యొక్క ప్రయోజనాలు తెలపండి?
- 4. అంకణా వల్ల పెల్లడి కానీ తప్పులు ఏవి?
- 5. అకౌంటింగ్ శాఖలను గురించి తెలపండి.
- 6. క్రింది వ్యవహారాలతో విశ్లేషణాత్మక చిల్లర నగదు చిట్టా తయారు చేయండి. 2020 ఆగస్టు 1, చిన్న షరాబుకు జారీ చేసిన చెక్కు రూ.1,000 2020 ఆగస్టు 2, హోస్టజీ చార్జీల చెల్లింపు రూ.150
 - 2020 ఆగస్టు 3, టెలిఫోన్ ఖర్చులు చెల్లింపు రూ.200 2020 ఆగస్టు 4, ప్రింటింగ్ కు చెల్లించినది రూ.375
- 7. ఏప్రిల్ 1, 2010న రాజేష్ ఒక సెకండ్ హ్యాండ్ యంత్రాన్ని రూ.18,000లకు కొనుగోలు చేసి దాని స్థాపనకై రూ.2,000 ఖర్చు చేసెను. ప్రతి సంవత్సరం స్థిర వాయిదాల పద్ధతిపై 10% తరుగుదలను ఏర్పాటు చేస్తారు. జున్ 30, 2013న యంత్రం రూ.4,000లకు అమ్మెను. 2010 నుండి 2013 వరకు యంత్రం ఖాతాను చూపండి. ప్రతి సంవత్సరం డేసెంబర్ 31న పుస్తకాలు ముగిస్తారని భావించాలి.
- 8. క్రింది వ్యవహారాలకు సద్దుబాటు చిట్టాపద్దులు వ్రాయండి.
 - (i) ముగింపు సరుకు రూ.15,000
- (ii) చెల్లించవలసిన వ్యయాలు రూ.1,200
- (iii) ముందుగా చెల్లించిన ఖర్చులు రూ.150
- (iv) ఆర్టించిన వడ్డీ రూ.250

విభాగం - బి

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x12=60 Marks)

9. (a) అకౌంటింగ్ భావనలు మరియు అకౌంటింగ్ సంప్రదాయాలను వివరించండి.

(ಲೆದ್

(b) క్రింది వ్యవహారాలకు చిట్టాపద్దులు రాస్త్రి, ఆఫర్టా ఖాతాలు మరియు అంకణా తయారు చేయండి.

2015 జనవరి 1, రూ.60,000లతో వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది.

2015 జనవరి 3, బ్యాంకులో జమ చేసిన నగదు రూ.40,000

2015 జనవరి 10, యంత్రం కొనుగోలు చేసి చెక్కు ద్వారా చెల్లింపు రూ.30,000

2015 జనవరి 18, నగదుకు సరుకు కొనుగోలు రూ.5,000

2015 జనవరి 20, నగదుపై అమ్మిన సరుకు రూ.3,000

2015 జనవరి 30, జీతాలు చెల్లింపు రూ.2,000

10.(a) వివిధ రకాల సహాయక పుస్తకాలను వివరించండి.

(ಲೆದ್)

(b) క్రింది వివరాలతో రామ్ యొక్క మూడు వరుసల నగదు చిట్టా తయారు చేయండి.

జనవరి 2015 వివరాలు రూ.

Code: 1201/16&19/BL

		Cod
1	చేతిలో నగదు	730
	బ్యాంకులో నగదు	9,200
2	రాజు నుండి వచ్చిన చెక్కు	868
	ఇచ్చిన డిస్కౌంట్	32
3	ప్రకటనలకు చెక్కు ద్వారా చెల్లింపు	300
5	నగదు అమ్మకాలు	500
8	చెల్లించిన జీతాలు	650
9	ఆఫీసు అవసరాలకు బ్యాంకు నుండి తీసినది	800
10	సొంత వాడకాల కోసం బ్యాంకు నుండి తీసినది	400
12	రావుకు జారీ చేసిన చెక్కు	790
	వచ్చిన డిస్కౌంట్	50
16	దిసేష్ నుండి వచ్చిన చెక్కు	986
	ఇచ్చిన డిప్కౌంట్	26
20	యంత్రం అమ్మకం వచ్చిన చెక్కు	4,000
22	దిసేష్ చెక్కు అనాధరణ ఏొంది బ్యాంకు చే	
	వాపసు చేయబడింది	
24	పాసు బుక్ ప్రకారం బ్యాంకు చార్జీలు	20

యంత్రం అమ్మకం వచ్చిన చెక్కు 4,000 దిసేష్ చెక్కు అనాధరణ పొంది బ్యాంకు చే వాపసు చేయబడింది పాసు బుక్ ప్రకారం బ్యాంకు చార్జీలు 20 11.(a) నగదు పుస్తకం మరియు పాస్ పుస్తకం నిల్వల మధ్య వ్యత్యాసాలకు గల కారణాలు వివరించండి.

- (b) క్రింది వివరాలతో జనవరి 31, 2020 నాటి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టీనీ తయారు చేయండి.
 - (i) నగదు పుస్తకం ప్రకారం బ్యాంకు నిల్వ రూ.18,500
 - (ii) జనవరి 28 తేదీన రూ.4,000 విలువ కలిగిన చెక్కులను జారీ చేయగా అందులో రూ.2,400 విలువ గల చెక్కులు ఫిబ్రవరి 2020లో చెల్లింపుకు దాఖలు అయినాయి.
 - (iii) బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసిన రూ.9,000ల చెక్కులలో రూ.3,000 విలువ కరిగిన చెక్కులు ఇంకా బ్యాంకు వసూలు చేయలేదు.
 - (iv) పాస్ పుస్తకంలో పొరపాటున డెబిట్ చేసిన మొత్తం రూ.500
 - (v) బ్యాంకు దార్జీలు రూ.10 నగదు పుస్తకంలో తప్పుగా రెండు సార్లు నమోదైంది.
 - (vi) ఒక సప్లై దారునికి జారీ చేసిన చెక్కు రూ.800 నగదు పుస్తకంలో క్రెడిట్ పైపున నమోదు కాలేదు.
 - (vii) బ్యాంకు వసూలు చేసిన పేట్టుబడులపై వడ్డీ రూ.1,000 నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
 - (viii) పాస్ బుక్ లో డెబిట్ చేయబడిన భీమా ప్రీమియం రూ.175 నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
 - (ix) పాస్ బుక్ లో క్రెడిట్ చేయబడిన రూ.45 వడ్డీ నగదు పుస్తకంలో నమోదు చేయలేదు.
- 12.(a) అకార్యకరణ తప్పులు, సిద్ధాంతరిత్యా తప్పులు మరియు క్లరికల్ తప్పులను వివరించండి.

(ಲೆದಾ)

(b) 2001 జులై 1న ABC కంపెనీ రిమిటెడ్ రూ.30,000 లకు యంత్రాన్ని కొనుగోలు చేసి స్థాపనకు రూ.6,000 చెర్డించింది. జనవరి 1, 2002న మరొక యంత్రాన్ని రూ.12,000లకు కొనుగోలు చేసింది. జూన్ 30, 2003న 1-1-2002న కొనుగోలు చేసిన యంత్రాన్ని రూ.8,000లకు అమ్మిపేసింది. జులై 1, 2003న మరొక కొత్త యంత్రాన్ని 20,000లకు కొనుగోలు చేసింది. తగ్గుతున్న నిల్వల పద్ధతి ప్రకారం సంవత్సరం 10% తరుగుదల లెక్కిస్తూ 31-12-2004 వరకు యంత్రం ఖాతాను చూపండి. పుస్తకాలు ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబర్ 31న ముగిస్తారని భావించాలి.

R-16&19

Code:1201/16&19/BL

13.(a) ఆస్తులు మరియు అప్పులను నిర్వచించి, లాభనష్టాల ఖాతాకు ఆస్తి అప్పుల పట్టికి మధ్య గల వృత్యాసాలను వివరించండి.

(ಲೆದಾ)

(b) మార్చి 31, 2020 నాటి క్రింది అంకణా నుండి వర్తకపు లాభనష్టాల ఖాతా మరియు ఆస్తి అప్పల పట్టీని తయారు చేయండి.

వివరాలు	డెబిట్ (రూ.)	క్రెడిట్ (రూ.)
మూలధనం		1,00,000
సొంతవాడకాలు	18,000	
భవనాలు	15,000	
ఫర్నీచర్	7,500	
మోటార్ వ్యాన్లు	25,000	
హరి నుండి సంవత్సరం 12%నికి అప్పు		15,000
పై అప్పుపై చెల్లించిన వడ్డీ	900	
అమ్మకాలు		1,00,000
కొనుగోలు	75,000	
ప్రారంభ సరుకు	25,000	
స్థాపన ఖర్చులు	15,000	
పేతనాలు	2,000	. (
భీమా	1,000	(2)
వచ్చిన కమీషన్		4,500
రుణగ్రస్తులు	28,100	
బ్యాంకు నిల్వ	20,000	A
రుణదాతలు		10,000
వచ్చిన వడ్డీ		3,000
	2,32,500	2,32,500

సర్దుబాట్లు:-

- 1. ముగింపు సరుకు రూ.32,000
- 2. చెల్లించవల్సిన పేతనాలు రూ.500
- 3. ముందుగా చెల్లించిన భీమా రూ.300
- 4. ముందుగా వచ్చిన కమీషన్ రూ.1,300
- 5. మూలధనం పై వడ్డీ 10%
- 6. భవనాలపై 5%, ఫర్నీచర్ పై 10%, మోటార్ వ్యాన్ పై 10% తరుగుదల లెక్కించాలి.
- 7. సొంత వాడకాల పై వడ్డీ రూ.500

Code: 1204/19/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)

PAPER: Fundamentals of Information Technology

Time: 3 Hours

Max Marks: 50

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. Explain about applications of a computer.
- 2. Convert 254 to binary number system.
- 3. Distinguish between system s/w to application s/w.
- 4. Compilers.
- 5. What is a computer network explain?
- 6. Multi tasking.
- 7. What are non-impact printers? Explain
- 8. Modem.

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

(a) Discuss generations of a Computer.

(OR)

- (b) Explain about I/O devices of Computer System.
- 10. (a) Discuss about number system.

(OR)

- (b) Explain about primary storage of a computer system
- 11. (a) Elucidate Programming languages of a computer.

(OR)

- (b) What is DBMS? Discuss.
- 12. (a) What is an Operating System? Explain its functions.

(OR)

- (b) What is batch processing? Explain
- 13. (a) Discuss about various types of computer networks.

(OR)

(b) Write about topologies of a computer network.

Code:1203/16/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)
PAPER: Foreign Trade

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. Bills of Exchange
- 2. Balance of Trade
- 3. Foreign Exchange Rate
- 4. Free Trade Area
- 5. Trans Pacific Partnership
- 6. Packing List
- 7. Customs Union
- 8. IMF

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

9. (a) Define Foreign Trade and explain the characteristics of it.

(OR)

- (b) Define Inspection certificate and explain the types and benefits of it.
- 10.(a) Explain the difference between Balance of Trade and Balance of Payments.
 (OR)
 - (b) What is disequilibrium? Explain the types of disequilibrium in balance of payments.
- 11.(a) What are the objectives of Foreign Trade Policy?

(OR)

- (b) What are the general provisions regarding Imports and Exports?
- 12.(a) Explain the advantages and disadvantages of Foreign Trade.

(OR

- (b) What is European Union? Explain the objectives of it.
- 13.(a) What is New Development Bank? Discuss the objectives of it.

(OR

(b) What is UNCTAD? Explain the functions of it.

Code: 1203/16/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)
PAPER: Foreign Trade

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

విభాగం - ఎ

I. ఈ క్రింది ఏపైనా ఐదు ప్రశ్న లకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x4=20 Marks)

- 1. వినిమయ బిల్లులు
- 2. వర్తక శేషం
- 3. విదేశీ మారకపు రేటు
- 4. స్పేచ్ఛ వర్తక ప్రాంతము 🛚
- 5. ట్రాన్స్ పసిపిక్ ఒప్పందం
- 6. ప్యాకింగ్ రిస్ట్
- 7. కస్టమ్స్ యూనియన్
- 8 IMF

విభాగం - బి

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x12=60 Marks)

9. (a) విదేశీ వర్తకమును నిర్వచించి, దాని యొక్క లక్షణాలను వివరించండి?

(ಲೆದ್)

- (b) పర్యవేక్షణ సర్టిఫికెట్ ను నిర్వచించి, దాని యొక్క రకాలను మరియు లాభాలను గురించి వివరించండి?
- 10.(a) వర్తక శేషం మరియు చెల్లింపుల శేషము మధ్య గల వృత్యాసాలను వివరించండి?

(ಲೆದ್)

- (b) అసమతౌల్యం అనగానేమి? చెల్లింపుల శేషములోని వివిధ రకాల అసమతౌల్యంలను గురించి వివరించండి.
- 11.(a) ವಿದೆಕೆ ವರ್ತತಂ ಯುಕ್ಕು ಲಪ್ಪಾಲನು ಗುರಿಂವಿ ವಿವರಿಂದಂಡಿ?

(ಲೆದ್)

- (b) ఎగుమతులు మరియు దిగుమతులకు సంబంధించిన నియమాలను వివరించండి.
- 12.(a) విదేశీ వర్తకం యొక్క ప్రయోజనాలను మరియు లోపాలను గురించి వివరించండి.

(ಲೆದ್)

- (b) యురోపియన్ యూనియన్ అనగానేమి? దాని యొక్క లక్ష్మాలను వివరించండి.
- 13.(a) నూతన అభివృద్ధి బ్యాంకు (NDB) అనగానేమి? దానీ యొక్క లక్ష్మాలను వివరించండి.

(ಲೆದ್)

(b) UNCTAD అనగాసేమి? దాని యొక్క విధులను వివరించండి.

Code:1203/16/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)

PAPER: Business Organization

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. What you mean by Trade?
- 2. What is a Partnership Deed?
- 3. Discuss the concept of Joint Stock Company.
- 4. Define working capital.
- 5. Define a stock exchange.
- 6. Define economic activities.
- 7. Hindu Undivided Family.
- 8. What is meant by memorandum of association?

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

9. (a) Define business and state its features.

(OR

- (b) Discuss various types of industries.
- 10.(a) Describe the characteristics of a sole proprietorship form of organization. (OR)
 - (b) Define partnership. Discuss various types of partners.
- 11.(a) Discuss various stages for a formation of a joint stock company.

(OR)

- (b) Define articles of association. Discuss various clauses of it.
- 12.(a) Define fixed capital. Describe the factors influencing fixed capital requirements.

(OR

- (b) Distinguish between shares and debentures.
- 13.(a) Discuss various functions of a stock exchange.

(OR

(b) Define the concept of a Mutual Fund. Describe various types of mutual funds.

Code:1203/16/BL

Faculty of Commerce

B.Com. I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023

(For All Streams of B.Com)

PAPER: Business Organization

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

విభాగం - ఎ

I. ఈ క్రింది ఏపైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x4=20 Marks)

- 1. వర్తకం అనగాసేమి?
- 2. భాగస్వామ్య ఒప్పందం అంటే ఏమిటి?
- 3. జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ భావన గురించి చర్చించండి .
- 4. నిర్వాహణ మూలధనం అంటే ఏమిటి?
- 5. స్ట్రాక్ ఎక్స్పేంజ్ ను నిర్వచించండి.
- 6. ఆర్థిక కార్యకలాపాలను నిర్వచించండి..
- 7. హిందూ అవిభక్త కుటుంబం.
- 8. సంస్థాపన పత్రం అంటే ఏమిటి?

విబాగం - బి

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5x12=60 Marks)

9. (a) వ్యాపారాన్ని నిర్వచించండి మరియు దాని లక్షణాలను పేర్కొనండి.

(ಲೆದ್)

- (b) వివిధ రకాల పరిశ్రమల గురించి చర్చించండి.
- 10.(a) స్వంత వ్యాపారం యొక్క లక్షణాలను వివరించండి.

(ಲೆದಾ)

- (b) భాగస్వామ్యాన్ని నిర్వచించి వివిధ రకాల భాగస్వాముల గురించి చర్చించండి.
- 11.(a) జాయింట్ స్ట్రాక్ కంపెనీ ఏర్పాటు కోసం వివిధ దశలను చర్చించండి.

(ಲೆದ್)

- (b) కంపెనీ నియమావళి నిర్వచించి ఈ పత్రంలోని వివిధ నిబంధనలను చర్చించండి.
- 12.(a) స్థిర మూలధనాన్ని నిర్వచించండి. స్థిర మూలధన అవసరాలను ప్రభావితం చేసే కారకాలను వివరించండి.

(ಲೆದ್

- (b) వాటాలు మరియు డిబెంచర్ల మధ్య తేడాలను వివరించండి.
- 13.(a) స్ట్రాక్ ఎక్స్పేంజ్ యొక్క వివిధ విధులను చర్చించండి.

(ಲೆದ್

(b) మ్యూచువల్ ఫండ్ భావనను నీర్వచించి వివిధ రకాల మ్యూచువల్ ఫండ్స్ గురించి వివరించండి.

Code: 1204/16/BL

Faculty of Commerce

B.Com I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations-June, 2023

(For B.Com Comp.Appl)

PAPER: Information Technology

Time: 3 Hours

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

Max Marks: 50

- 1. Write the elements of Computer
- What is Bandwidth
 Write about operating system
- 4. Explain the windows accessories
- 5. Describe the usage of toolbar
- 6. State about Auto fill function in Ms-Excel
- 7. WWW
- 8. What is online publishing

Section-B

II. Answer the following questions

(5x6=30 Marks)

- 9. (a) Write the characteristics and limitations of computers (OR)
 - (b) Explain the modern communication concept.
- 10.(a) Describe the functions and types of operating system
 - (b) What is Ms-DoS? Write the external commands with syntax and examples.
- 11.(a) What is word processing and explain the applications of word processing.
 - (b) Explain about various Text Formatting options in Ms-Word.
- 12.(a) What is Pivot table and describe the usage of it.

(OR)

- (b) Discuss about various functions available in Excel.
- 13.(a) Explain the Applications of Power Point presentation.

(OR

(b) Describe Components and Application of Multimedia.

Code: 1402/16/BL

Faculty of Business Management

BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023

PAPER: Financial Accounting-I

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- Answer any five of the following queening?
 Give the meaning and definition of accounting?
 - 2. What are the parties interested in accounting information? And why explain?
 - 3. What is trading account? Why is it prepared?
 - 4. Write brief notes on any two depreciation methods?
 - 5. What are the objectives of financial statement analysis?
 - 6. Write short note on classification of accounts
 - 7. Define ledger and explain its importance
 - 8. Differentiate between purchase book and sales book?

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

- 9. (a) Explain the accounting concepts and conventions (OR)
 - (b) Journalize the following transactions in the books of Ranjit Traders For the month of March, 2019:
 - Mar-01 Started business with Cash Rs.5,00,000 He bought goods Rs.40,000 and Furniture Rs.50,000.
 - Mar-07 Purchased a building for Rs,1,00,000.
 - Mar-10 Purchased goods for credit Rs.2,500.
 - Mar-16 Sold goods for cash to Avtar Rs.2,400.
 - Mar-20 Sold goods for Mahendra for credit Rs.4,650.
 - Mar-22 Deposited cash into a bank Rs.8,000.
 - Mar-24 Withdraw from bank Rs.5,000 for office use.
 - Mar-26 Withdraw from bank Rs.3,000 for private use.
 - Mar-31 Charged interest for Capital Rs.12,500.
 - Mar-31 Mahendra become insolvent, only Rs.3,000 could be realized from him
- 10. (a) What is Cash Book? What are the different kinds of Cash Book? Explain The rules of Simple Cash Book preparation

(OR)
(b) From the transaction given below, prepare ledger account and trial balance

account of M/S Venkateshwara Mills.	Rs.
Commenced business with a capital	10,00,000
Purchased machinery for cash	42,000
Purchased goods	24,000
Sold goods to Suhakar	28,000
Bought goods from Bahuddar	13,000
Sold goods for cash	24,000
Received cash from Sahukar in full settlement	
Of the account	27,500
Paid rent	6,000

11. (a) What is meant by Final Accounts? Explain briefly their nature and objectives.

(OR)

(b) Prepare Trading Account, Profit and Loss Account and Balance Sheet as on 31st December 2015 of Srinath on basis of Trial Balance, Keeping in View the Adjustments.

Debit Balance	Rs	Credit Balance	Rs
Opening stock	80,000	Sundry Creditor	30,000
Sundry Debtors	60,000	Bills Payable	15,000
Bills Receivable	30,000	Miscellaneous	900
Carriage	3,000	receipt	2, 50,000
Wages	26,000	Capital	5,000
Salaries	20,000	Commission	1,100
Telephone	2,000	Bad debts	2, 94,400
Repairs	700	provision	3,600
Purchases	1,73,600	Sales	
Cash at Bank	29,000	purchase returns	
Machinery	1,36,600		
Furniture	18,000		
Sales returns	10,000		
Miscellaneous expenses	700		
Depreciation	10,400		- CONTRACT OF THE PARTY OF THE
Total	6,00,000		6,00,000

Adjustments:

- a) Closing Stock as on 31-12-2015 Rs.1,00,000.
- b) Calculate 2 1/2 % interest on Capital
- c) Create Bad debts Rs.2,000 and reserve for Doubtful debts 5% on Sundry debtors.
- d) Outstanding Expenses: Wages Rs.4,000 and Rent Rs.5,000.
- e) Goods worth Rs.2,000 withdrawn for personal use for the proprietor not recorded in the books.
- 12. (a) What is meant by depreciation? Explain its objectives, methods and causes for depreciation?

(OR)

- (b) A Company purchased a machine on 1.1.2017 for Rs.40, 000 On 1.7.2018 another machinery was Purchased for Rs.10,000. On 31.3.2019, the Machinery which was purchased on 1.1.2017 was sold for Rs.19,000 due to major repair. On 1.4.2019 replaced with new machinery for Rs.48,000. You are required to prepare machineries account up to 31-12-2019, by charging depreciation at 10% per annum, under diminishing balance method.
- 13. (a) What are the comparative Financial Statements? How are they prepared? (OR)
 - (b) Write a note on Common-Size Financial Statements

Time: 3 Hours

Code: 1403/19/BL

Faculty of Business Management

BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023 **PAPER: Principles of Management**

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. Define Co-ordination
- 2. What are policies?
- 3. Define departmentalization
- 4. What are the sources of recruitment?
- 5. Define TQM.
- 6. Explain the characteristic features of controlling
- Explain the levels of management
- What is management by Objectives?

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Mar

9. (a) Define management and explain the functions of management.

- (b) Explain the general principles of management.
- 10.(a) Define planning and bring out the advantages and limitations of planning.

- (b) Define Decision making and describe the steps in decision making.
- 11.(a) Define organization and the steps involved in organization

- (b) Differentiate between Centralization and Decentralization.
- 12.(a) Explain the process of selection in an organization.

- (b) What is co-ordination? Explain the importance of co-ordination and mention its techniques.
- 13.(a) Define technology management, explain its features.

(b) Explain the various styles of leadership.

Faculty of Business Management

BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023

PAPER: Business Ethics and Corporate Governance

Time: 3 Hours

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

Max Marks: 80

Code: 1404/16/BL

- 1. Ethics
- 2. Social Responsibility
- 3. Corporate Governance
- 4. Human Values
- 5. Business Values
- 6. Self-Esteem
- 7. Business Law
- 8. Holistic Approach for Managers

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

9. (a) Explain the need and importance of Business Ethics.

(OR)

- (b) Bring out the emerging ethical issues in Business.
- 10.(a) Explain the concept of Business.

(OR)

- (b) Explain the arguments for and against social responsibility of Business.
- 11.(a) Explain the theories underlying corporate governance.

(OR

- (b) Explain the role of Board of Directors.
- 12.(a) Bring out the relevance and significance of values in present day business.

(OR)

- (b) Explain the different types and formation of values.
- 13.(a) Explain the role of Government in enforcing ethical behavior.

(OR)

(b) Explain the differences between business values and professional values.

Code:1403/16/BL

Faculty of Business Management

BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023

PAPER: Principles of Management

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. Define Management
- Concept of planning.
- 3. Authority
- 4. Motivation.
- 5. Concept of Control.
- 6. Define organization.
- Explain Concept of leadership.
- 8. Define Coordination.

Section-B

II. Answer the following questions

9. (a) Explain functions of Management.

(OR)

- (b) Explain role of manager.
- 10. (a) Explain the types of planning

(OR)

- (b) Explain the process of rational decision making.
- 11. (a) Explain the nature and process of organization.

(OR)

- (b) Write the differences between authority and responsibility.
- 12. (a) clearly explain leadership styles.

- (b) Explain the process of communication.
- 13. (a) Explain the techniques of control.

(OR)

(b) Explain the need and importance of coordination.

Code: 1403/19/BL

Faculty of Business Management

BBA I-Year, CBCS-I Semester Backlog Examinations -June, 2023

PAPER: Business Economics

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions

(5x4=20 Marks)

- 1. Incremental Cost
- 2. Concept of supply
- 3. Production function
- 4. Economies of scale
- 5. Oligopoly
- 6. Monopoly
- 7. Elasticity of supply
- 8. Market Positioning

Section-B

II. Answer the following questions

(5x12=60 Marks)

9. (a) Explain the equi-marginal principle.

(OR)

- (b) Explain the features of business economics.
- 10.(a) Explain the law of demand. Also give the exceptions to the law.

(OR)

- (b) Explain the determinants of supply.
- 11.(a) Explain the short run production laws.

(OR)

- (b) Explain Iso-quant curves and Iso-cost curves
- 12.(a) Explain the cost classification.

(OR)

- (b) Explain about the short and long run cost curves.
- 13.(a) Explain about price discrimination in monopoly market.

(OR)

(b) Explain the features of oligopoly.

Code: 1103/20/BL

Faculty of Commerce

B.Com (Business Analytics) I-Year, CBCS - I Semester Backlog Examinations -June, 2023 (For Business Analytics)

PAPER: Data Driven Decision Making

Time: 3 Hours

Section-A

I. Answer any five of the following questions

Max Marks: 50

- (5x4=20 Marks)
- 1. What is the importance of data in the organization?
- Business Analysis principles.
- 3. What is the purpose of MapReduce?
- 4. Write about Data Destruction.
- 5. What is the importance of developing customer journey map?
- 6. What is ETL?
- 7. What is MongoDB.
- 8. What is Disruption?

Section-B

Answer the following questions

(5x6=30 Marks)

9. (a) Explain the benefits of Data-Driven Decision Making.

- (b) Explain the various Proactive practices for data quality improvement
- 10.(a) What are the cultural barriers to Data-Driven Decision Making? (OR)
 - (b) What are the skills required for Data Analyst? Explain.
- 11.(a) Explain the purpose of SQL language in detailed.

- (b) Explain the Tools used for statistical analysis.
- 12.(a) What are the benefits and challenges of Data Life Cycle Management? (OR)
 - (b) What are the stages in the Data Life Cycle? Explain in detailed.
- 13.(a)Explain about -3 V's of data in detailed .

(b) Explain the stages in customer journey mapping in detailed.